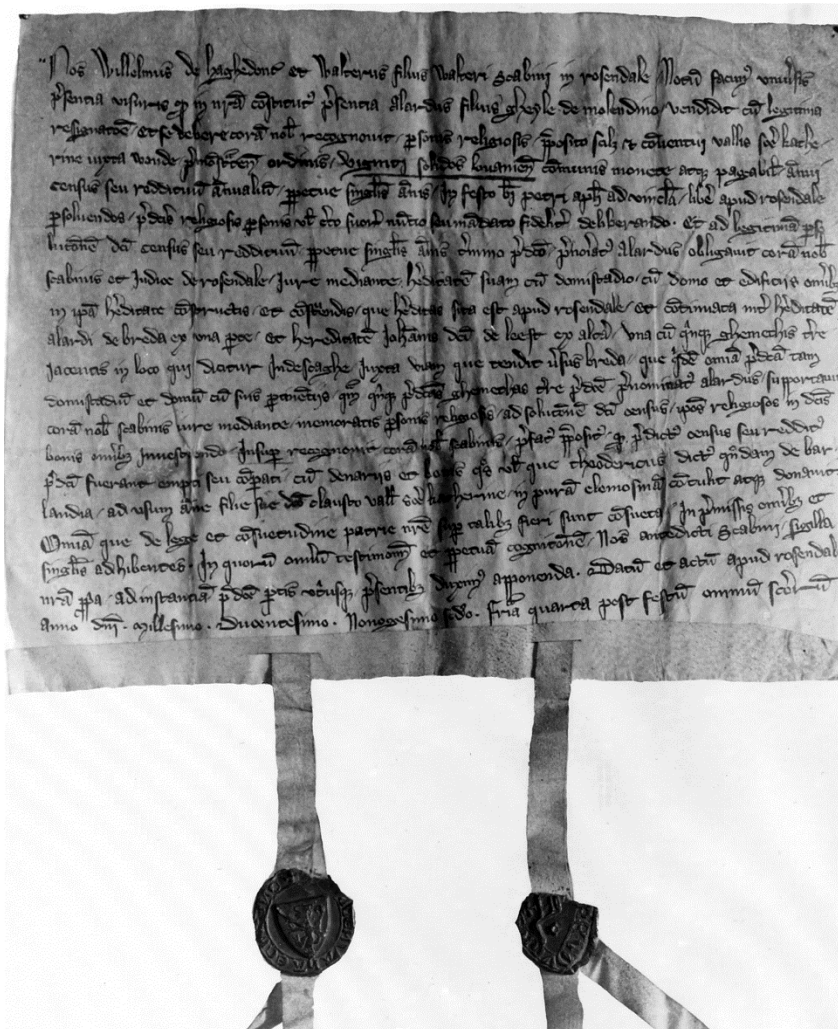

DE MASTBOOM BROSENS Stichting

Van ondoorgroendelijke Latijnse oorkonden naar begrijpelijke Nederlandse teksten

De Stichting Brabantse Bronnen heeft medio 2012 een nieuw project gelanceerd in het kader van het *Digitaal Oorkondenboek van Noord-Brabant*. Dankzij de subsidie van de Mastboom-Brosens Stichting te Oud Gastel kunnen middeleeuwse oorkonden uit West-Brabant vertaald worden vanuit het Latijn. Met dit vertaalproject komt een lang gekoesterde wens van veel onderzoekers in vervulling.

Schepenoorkonde van Roosendaal voor proost en convent van Sint-Catharinadal nabij Wouw, d.d. 5 november 1292 (ONB II, nr. 1309) (Gemeentearchief Roosendaal)

In 2000 is het tweede deel van het *Oorkondenboek van Noord-Brabant* in boekvorm gepubliceerd, met 669 oorkonden uit de regio West-Brabant: M. Dillo en G.A.M. van Synghel ed., *Oorkondenboek van Noord-Brabant tot 1312. II De heerlijkheden Breda en Bergen op Zoom* (Den Haag 2000). Toch blijft het gros van deze teksten voor vele onderzoekers, zowel professionals als liefhebbers, moeilijk toegankelijk omdat het merendeel van de teksten in het Latijn is opgesteld, met rechtshistorisch jargon. Ook de regesten, beknopte samenvattingen opgemaakt volgens de internationale wetenschappelijke standaard, bieden slechts de essentialia van de oorkonden waardoor veel informatie verloren gaat voor de onderzoekers die zelf niet in staat zijn om de Latijnse teksten te vertalen.

Voor dit vertaalproject wordt in samenwerking met de Brabantse heemkundekringen en historische verenigingen uit de 669 gepubliceerde West-Brabantse oorkonden een selectie gemaakt van kerndocumenten, zogenaamde sleutelteksten. Gestreefd wordt naar een spreiding van de oorkonden in tijd, ruimte en inhoud, naar een selectie van stukken die van historisch belang zijn en/of actuele relevantie hebben, danwel illustratief zijn voor een bepaalde ontwikkeling. Hierbij kan men denken aan de oorkonde waar de stad Bergen op Zoom zich op baseert voor de viering van het achthonderdjarig bestaan dit jaar (zie www.800jaarstad.nl), het 'stadsrecht' van Breda, de oorkonden van Oud Gastel, voor het eerst genoemd in een vervalsing uit 1125, oorkonden over Alphen, dat al genoemd wordt in de oudste oorkonde in het *Oorkondenboek van Noord-Brabant* uit het jaar 709, oorkonden over Baarle, met als oudste vermelding de vervalste oorkonde van Hilzondis, gravin van Strijen, uit het jaar 992, oorkonden over de heren van Breda en Bergen op Zoom, enz.

Het huidige klooster Sint-Catharinadal te Oosterhout (foto Jan van Gils)

De definitieve selectie van de sleutelteksten ligt in handen van een projectgroep, bestaande uit drs. Yolande Kortlever, stadshistoricus van Bergen op Zoom bij Het Markiezenhof Historisch Centrum Bergen op Zoom, drs. Joss Hopstaken, teamleider bij het Gemeentearchief en -museum Roosendaal, drs. Frans Gooskens, voorzitter van de redactiecommissie van 'De Oranjeboom', Jaarboek van de Geschied- en Oudheidkundige Kring van Stad en Land van Breda, en dr. Geertrui Van Synghel, bewerker van het tweede deel van het *Oorkondenboek van Noord-Brabant* en van het *DONB*. Gestreefd wordt naar een selectie van minimaal ca. 50 sleutelteksten. In nauw overleg met de projectgroep en de begeleidingscommissie van het *DONB* worden de vertaalcriteria vastgesteld.

De vertalingen worden gemaakt door Geertrui Van Synghel en voorgelegd aan de begeleidingscommissie van het *Digitaal Oorkondenboek van Noord-Brabant*, bestaande uit prof. dr. A.J. Bijsterveld, voorzitter, dr. E. Dijkhof, dr. J. Sanders en mr. G. van der Ree-Scholten.

Alle vertalingen worden in *open access* gepubliceerd op de website van het *Digitaal Oorkondenboek van Noord-Brabant* (www.donb.nl). Naar verwachting zullen de eerste vertalingen in het najaar van 2012 op de website verschijnen.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met dr. Geertrui Van Synghel, projectmanager van de Stichting Brabantse Bronnen: geertrui.vansynghel@home.nl.

dr. Geertrui Van Synghel
bewerker DONB
13 augustus 2012
www.donb.nl